

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

SS. Nerei, Achillei, Domitellæ, & aliorum martyrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

voluntati lætus obsecundans Syluiniacum per-
missit, plenus dierū & sanctitatis ex hac vita mi-
ravit quinto Idus Maij, sexta feria illucescēte post
carissimam solenhitatem, qua Christus in cælum
scendit, & fideli seruo suo Maiolo post se scandenti
viam ostēdit. Quod vbi comperit Hugo Rex, suz
præsentia & regijs muneribus eius exequias coho-
retavit & tumulum, vbi præstante Domino multa
miracula sunt & sunt miracula, permultisque plurima
beneficia sunt, & præstantur beneficia, quæ præ ni-
mitate & multitudine & magnitudine commemorari
non possunt.

Beati vitæ
obitus.

NEREI ET ACHILLEI, ITEMQVE

*Domitilla & quorundam aliorū illustre martyrium.
re eo quod optima fide apud Sarium extat.*

Domitilla virgo nobilissim^o Domitiani Im-
peratoris neptis, cum Aurelianus consulis
filius incredibili eius amore inflāmatu^s eā
coniu^gem expereret, illa vt vicissim oculis eius
maximē ingentem curam & studiū in cor-
poris ornatu & cultu diū noctūque impendebat.
erat autem Nereum & Achilleum eunuchos ā
suis quos beatissimus Petrus apostolorū prin-
cipalis Christo lucratus fuerat. Illi itaque cum domi-
tillæ suam gemmis & vestibus auro splendide in-
ornatis fulgētem quotidie cernerent audacter di-
xerunt: Profecto si id studij & operæ quod in cor-
poris ornandō, vt Aurelianū maritum consequaris,
ad animæ ornatum transferres immortalent
gloriam omnium seculorum regem sponsum &
victorem habere posses: qui te eadē immortalitatis
gratia donaret: neque de ornamentis quicquam vlti-
mo tempore decidere pateretur. Ad hæc Domitilla
Ecquæ

12. Maij,
Domitilla
neptis Do-
mitiani.

Ecqua verò maior potest esse charitas, quàm mari-
 monium cõplecti, suscipere liberos, per quos du-
 cissima posteritas propagetur, & tam generis quàm
 nominis dignitas sempiterna memoria cõservetur.
 Constat autem quàm sit asperum & immane omni-
 bus vitæ huius oblectamētis sibi interdiceret, & quàm
 quàm viues cadaver in hac luce versari. Ad quæ Ner-
 reus: Tu quidem, inquit, ô domina, momentanea
 huius vitæ delectationes ob oculos tibi proponas
 sed diuturna, quæ postea sequuntur, pericula non
 des. Nam vt cætera fileam, ecquid matrimonium
 cum non adfert molestiarum? quare, te quæso, pa-
 poris tui dominum hominem extraneum eligere
 qui ingenuitati tuæ ne parentes quidem domina
 passa es? Annon Christo Domino & mentis & cor-
 poris castitate cum incredibili animi voluptate
 certissimo gloria, cælestis præmio seruire malis
 quàm instar vilissimi mancipij mortalis hominis
 minio & voluntati te subijcere? Elige nunc
 ô Domitilla, vel hunc Regem regum omnipotentem
 Dei filium ineffabili pulchritudine decorum
 fulgore Solis radios obscurantem, tibi perpetuo
 blandientem delicias cælestes gaudiaque sempiterna
 na conciliantem: vel hominem mortalem
 in hac vita miserijs & doloribus obnoxium, & omni-
 bus fortunæ ludibrijs subiectum, cum quo eum
 riter deliciae sunt interiturae.

Matrimonij
 multa incõ-
 moda.

des. Nam vt cætera fileam, ecquid matrimonium
 cum non adfert molestiarum? quare, te quæso, pa-
 poris tui dominum hominem extraneum eligere
 qui ingenuitati tuæ ne parentes quidem domina
 passa es? Annon Christo Domino & mentis & cor-
 poris castitate cum incredibili animi voluptate
 certissimo gloria, cælestis præmio seruire malis
 quàm instar vilissimi mancipij mortalis hominis
 minio & voluntati te subijcere? Elige nunc
 ô Domitilla, vel hunc Regem regum omnipotentem
 Dei filium ineffabili pulchritudine decorum
 fulgore Solis radios obscurantem, tibi perpetuo
 blandientem delicias cælestes gaudiaque sempiterna
 na conciliantem: vel hominem mortalem
 in hac vita miserijs & doloribus obnoxium, & omni-
 bus fortunæ ludibrijs subiectum, cum quo eum
 riter deliciae sunt interiturae.

Hæc & id genus alia multa cum Nereus & Achil-
 leus prosequerentur, Domitilla ab imo pectore
 spira trahens: Vtinam, inquit, iam olim diuina
 scientia mihi obrigisset, certè nunquam sponte
 men suscepissem: sed quæadmodum in baptis-
 mato idolorum cultui valefeci, ita hac ratione in
 carnale hoc commercium respissem. At mater

... non dubito quia etiam rationem vobis indica-
 ... qua possit per vos effici id, quod pro eius a-
 ... optamus. His auditis Nereus & Achilles ad-
 ... Pontificem abierunt, eique Domitilla
 ... explicarunt humiliter rogantes ne gra-
 ... virginem manuum suarum impositione Deo
 ... Ad haec Clemens: Video, inquit, adesse
 ... quo & ego, & vos, & illa, ad martyrii pal-
 ... pertingamus. Agite igitur fratres, nullus vos
 ... inuadat, contemnamus hominem mortalem
 ... que omnibus principi vitae sempiterna pare-
 ... turamur. His dictis ad Domitillam abiit, eamque
 ... cecit.

Aurelianus furis exagritus impetrauit
 ... principis ut virgo in Póciam insulam
 ... garetur, si sacrificare nollet: sperans se illo in-
 ... animo virginis à perseverantia proposito
 ... Cum igitur in ea insula exsularet, ad-
 ... que ei Nereus & Achilles, erant etiam illic
 ... malefici Simonis Magi discipuli, Furius & Pri-
 ... qui magicis praestigijs poene omnes insula in-
 ... eo adduxerant, ut Simonem Magum ceu Dei
 ... colerent. Quibus cum Nereus & Achilles
 ... viriliterque opponerent, venit Aureli-
 ... insulam, ut Domitillam à fide & virginita-
 ... auerteret: cepitque Nerei & Achillei ani-
 ... muneribus pertentare ut virginis mentem eò,
 ... volebat, impellerent. At illi dona eius execeran-
 ... Domitillae fidem magis magisque in Domi-
 ... gravissimis sunt verberibus affecti,
 ... arcinam missi, Memorioque Rufe consulari tra-
 ... qui eos eculeo & flammis ad immolandum ido-
 ... impellere nitentur. At illi cum nulla suppli-

Clemens Pon-
 tificex conse-
 crat virginem
 Domitillam.

S. Domitille
 exilium.

Furius & Pri-
 tus Magi.

Cruciatas
 Constantia
 & caedes ss.
 Nerei & A-
 chillei.

N n ciorum

ciorum atrocitate vincerentur, tandem capite
sunt. Eorum autem corpora rapuit Aulpius dila-
pulus eorū, nutritor sanctæ virginis, & in crypta
renaria sepeliuit via Ardeatina, miliario vno de
medio ab vrbs muro iuxta monumētum, quo re-
dita fuerat Petronilla, Apostoli Petri filia.

Cū Aurelianus cęsis Nereo & Achilleo, De-
tillam ad sibi consentiendum inducere moliret,
dictum est illi à quodam, maiorem ei inter
amicitiã cum Euthyce, Victorino, & Marone,
cum Nereo & Achilleo intercescisset. Itaq; a No-
principe eos sibi, si sacrificare nollent, donari in-
trauit. Sed illis viriliter agentibus, & minus Au-
liani contemnentibus, ex insula amotos campo-
seruos per sua prædia diuisit: Euthycen decimo
sexto ab vrbe milliario via Numentana, Victorino
milliario sexagesimo via Salaria, Maronem centi-
mo tricesimo eadem Salaria via: iussitque eos
die terram fodere, & catabrum edere. (Sic eni-
bet historia: quid autem Cantabrum sit incertum
habeo, nisi fortè Cantabricam herbam velut
cuius meminit Plinius lib. 25. cap. 8.) Sed De-
nipotens in locis peregrinis multis gratijs & mi-
culorum virtutibus eos illustrauit. Euthycen
filiam cōductoris illius à demone liberauit: Vi-
rinus loci vicedominū, triennio ex paralyfi des-
bentem, precibus sanauit: Maro hydrope venen-
curauit. Loquebantur intereã populis, multos
ad Christi religionem traduxere, ornatique pro-
terio, credentium numerum egregiè auxerunt.
non ferens Satan, Aureliani animum ira inflan-
uit, qui missis eò satellitibus multipli pœnarum
nere eos cruciauit: & Euthycen quidem mēto
cædi iussit, donec exhalaret spiritum: cuius corpore

Cædes Euthycetis.

LET, &c.
em capite
ulpicin
& in cryp
ario vno
rum, quo
i filia.
chilleo, D
ere molu
ei interru
Marone, p
r. Itaq; a
r, donati
& minas
notos tant
ycen decim
ana, Victo
aronem cau
ffique eor
e. (Sic eni
m sic inu
am velic
) Sed Des
gratius & c
Euthycus
berauit: No
paralyfi des
drope veru
ulis, mult
natiq; p
ie auxer
m ira inli
pli p
dem medi
n: cuius

Christiani multo cum honore sepelierunt, & noua
ecclesie fabrica super illud extracta decorarunt.
Vidorinum autem apud Cotillas, vbi putentes &
sulphuree emanant aquae, in ipsas aquas capite de
m verso, trium horaru spatio deprimi manda
iterumq; sustolli. Quod cum triduo vir sanctus
pro Christi nomine pertulisset, migravit ad Dñm.
Corpus fuit postridie, quanquã vetante Aureliano,
ad Amitermenfibus sepulturae mandatum. Denique
Maronem voluit ab amico suo Turgio ingenti saxo
operiri. Itaque in eius humeros imposita est petra
maniffima, qua homines septuaginta aegre pol
lar trochlea adducere. Eam autem vir sanctus tan
tum leues paleas ad duo miliaria portauit illa
tuoque loci eam reposuit, vbi solitus erat Domi
preces offerre: cuius sane facti admiratione eius
quincie populus ad fidem Christi adductus est,
et sacro baptismate expiatus. Potro Consularis,
receptis ab Aureliano muneribus, S. Maronem oc
cipit. Populus vero in ea petra, quam humeris suis
portabat, sepulcrum excidit, ibique eum condidit,
in eius nomine Christo ecclesiam fabricauit, in
qua narrantur beneficia Domini vsque in praesens
viri nominis gloriam.

Item Vistid:
ini.

Item Maro:
nis.

Postquam igitur sanctos omnes, qui S. Domitil
erant solatio, e medio sustulit Aurelianus, dixit
Vulpitium & Seruilianu illustre siuuenes: Scio
electaneas Domitille Euphrosynam & Theodora
habere sposas, virgines sapientie opinione cele
bes. Nunc igitur vbi Domitilla ex insula in Cam
pna reuocauero, illa inuisendi gratia ad eam ac
cedant, vt sua persuasione eam ad mihi obsequendu
suscitant. Itaque Domitilla ex Pontia insula Tara
cinas perducitur; Euphrosyna & Theodora ad eam
perducuntur.

NR z
vetic

S. Domitil
la Taracinas
perducitur:

venerunt. Cumque ad epulas ventum esset, illisq; prandentibus, Domitilla ieiunij & precibus operi daret, dixerunt Euphrosyna & Theodora: An nobis nuptiæ & cibus moderatè sumptus impedimento esse poterunt, quò minùs Deum tuum colamus? Quibus Domitilla: Vos, inquit, sponfos habetis vobis nobiles, sed si ignobiles & humili loco nati ab illis vos auocare & sibi matrimonio stabili iungere velent, num vos illis pareretis? Responderit ille protinus: Auertat hoc Deus à mentibus nostris. Tum Domitilla: Auertat, inquit, & à mente. Magnam enim ego sponsum habeo Dei filium, qui se vitam eternam daturum promisit ijs, qui in eius gratia perpetuam corporis castitatem seruant: secumque in thalamum suum sempiternum ducturum, ubi cum angelis exultent, & sine fine splendidissimi epuletur. Et ut huius promissi certitudinem haberent, cæcis visum reformauit, leprosos curauit, morbo omnes depulit, mortuos excitauit. Atq; hoc modo verum se Dei filium declarauit, multosq; e terra eripuit, atque ad sui nominis cognitionem perduxit.

His auditis Theodora: Est, inquit, mihi frater tuus uenis Herodes, iam anno integro oculorum lumen orbatus, illum si tu in Dei tui nomine sanare poteris, dictis tuis fidem adhibebo. Euphrosyna verò: Tu quidem Romæ, inquit, fratrem cæcum habes, ego autem hic habeo nutricis meæ filiolum, quæ ex morbo loquendi beneficio priuata est, simulq; puellam accipit curauit & Domitillæ ostendit. Quæ statim toto corpore humi prostrata multis cum lachrymis prostrata puellæ Deum precata est; surgensque, manus ad cælum sustulit & signum Crucis in os puellæ impressit, dicens, dixit: In nomine Domini mei Iesu Christi. Mox puella in hæc verba prorupit: Verum Deus

Muta puella loquitur

Deus tuus Domitilla, veraque sunt, quæ ore tuo de-
 prompti. Tum ambæ se ad pedes virginis abice-
 runt & credentes Christianæ religionis mysterijs ini-
 tiæ sunt. Frater etiam Theodoræ cæcus eò addu-
 ctus, Domitillæ precibus & mentis & corporis lu-
 men obtinuit. Porro omnes vtriusque sexûs homi-
 nes, tum serui, tum ingenui, qui ex vrbe eò aduen-
 erant, visis his signis, in Christum crediderunt, do-
 musque illa instar Ecclesiæ erat.

His ita gestis, Aurelianus cum duobus, quos dixi-
 mus, sponsis adueniēs, tres secum qui organis canen-
 tibus, adducebat tanquam triplices vno die nuptias
 celebraturus, Sulpitius autem & Seruilianus, vt vi-
 derunt mutam loqui, & Herodem visum recupe-
 rasse, cognitis etiam omnibus, quæ dicta factaq; fu-
 erant, crediderunt: cumque Aurelianus multa in-
 stantia hortaretur eos, vt vno die nuptias celebra-
 rent, illi vt viri prudētes dixerunt ei: Da honorem
 Deo, cuius virtute & muta loquitur, & cæcus vider.
 Ille neglectis ijs, quæ ab eis dicebantur, per vim
 iussit Domitillam includi intrâ cubiculum, vt secu-
 rus voluptates suas expleret: positisque organis, &
 tripudijs se oblectare cœpit, aliosq; ad
 eandem mentis insaniam prouocare. Porro cæteris
 satando defatigatis, ille duos admodum dies tori-
 que noctes in vano gaudio & tripudio illo per-
 ueravit; donec nimia lascitudine oppressus ani-
 mam pondere peccatorum grauatam expiraret. Ea
 sperterriti omnes ad sanio rem mentem redierunt
 & eorum nomina sua Christo dederunt. Luxuri-
 ositate Aureliani frater ab Imperatore Traiano po-
 pularem in eos petijt, vt si sponte nollent diris sup-
 plicijs ad sacrificandum eos impelleret. Itaque Sul-
 pitium & Seruilianum Præfecto vrbis Aniano tra-
 didit,

Cæcus videt

Sulpitius & Seruilianus credunt in Christum.

Aureliant interitus.

Sulpitij &
Seruianij
cades.

Item Domi-
tilla, &c.

12. Maij,

Cledonius
pater Pan-
cratii.

Dionysius
pater Cledoni-
i.

566 MARTYRIUM S. PANCRATII
didit, qui eos in Christi confessione mire constan-
tes capite plecti iussit: quorum corpora fideles in
prædio eorum via Latina secundo milliario posue-
runt: quo in loco exuberat virtus martyrij eorum
vsque in præsentem diem. Post hæc Luxurius ab-
Taracinas ad virgines Christi, & vt vidit præce-
constanterque dæmoniorum cultum execrantes, de-
latis omnibus, quæ habebant, eo in cubiculo, in quo
pariter morabantur, subiectis flammis eas exurit.
Altero die sanctus Casarius diaconus eo veniens
fissima sacrarum virginum corpora prorsus illuc
reperit: quæ in nouo condens sarcophago, hucus-
altrius effossa, sepeliuit.

MARTYRIUM S. PANCRATII EX
quod *syncrea fide apud Surium habetur. Passus
anno Christi 307. ætatis sue 14. Marcellino
anno 7.*

Illis fortè tēporibus, quibus Diocletianus & Ma-
ximinianus Imperatores Christianos diris cruci-
atribus ad simulacrorum venerationem compul-
lebant, fuit apud provinciam Phrygiam Cledonius
quidam vir egregia nobilitate clarus, qui ex
coniuge filium habebat nomine Pancratium. Quo-
que post aliquod vitæ spatium corporis infirmitate
correptus ad alteram sibi vitam migrandum effec-
neret, vocato ad se Dionysio fratre, vnice ei filio
lium Pancratium commendauit, orans atque exor-
crans, & per omnipotentē Deum quoque adiurans,
vt vniuersas facultates, quas relinquebat, amplius
mas fideliter & accuratè nepoti suo conferret.
Ità mortuo Cledonio, Dionysius summa fide Pan-
cratium curandum suscepit, tantaque benivolentia
ac studio tractauit, vt paterni amoris affectum